

Bil 6/238

Torsdagen den 30 maj 1940.

-4-

I anledning härav blevo tisdagen den 7 maj 1940 samtliga de ifrågavarande åtta engelsmännen anhållna och införda å kriminalstationen. De anhållna äro flygmekanikerna Harry Bristow, James Inward, Leslie Preston Martin, Dennis Starby Merrells, Lionel Thorner Reid, Ernest Henry Charles Russel, Joseph Ernest Sayce och Gilbert Maurice Short.

Vid förhör hava de berättat följande:

-6-

Bristow
Troligen två dagar efter det han flyttat in på hotell Atlantic fick han jänste en del andra flygmekaniker, som voro boende på hotellet, besök av en man, vilken presenterade sig som engelsman vid namn Biggs. Biggs hade sällskap med en vän, vars namn Bristow dock ej hört. Biggs framhöll, att han var "evakuerings officer" och hade skyldighet att taga hand

om Bristow och kamraterna. Biggs vän sade emellertid inget om, vad han hade för funktion. Trots att klockan var mycket troligen 1 på natten, önskade Biggs, att Bristow och hans kamrater skulle följa Biggs hem och få något att dricka. Bristow och troligen alla hans kamrater accepterade in- -7- bjudan och följde med hem till Biggs bostad, belägen någonstades i närheten. I Biggs bostad samspråkade de och förtärde en del drinkar. Samtalet rörde sig om hur Bristow och hans kamrater skulle kunna återvända till England o.s.v. Efter en del samtal nämnde Biggs, att han önskade få hjälp med arbete. Vår detta arbete bestod, nämnde han ej. Om någon ersättning skulle erhållas för arbetet nämnde Biggs ej heller. Strax därefter lämnade Bristow och en av hans kamrater vid namn Russel Biggs våning och gingo tillbaka till hotellet. De gingo först, och de övriga kamraterna gingo senare. Huruvida frågan om det av Biggs föreslagna arbetet avhandlats, sedan de övriga kamraterna voro kvar i Biggs våning, vet han ej.

På följande dags afton besökte Bristow och hans kamrater ånyo på Biggs önskan dennes våning. Biggs hade tro-

ligen inbjudit dem, sedan Bristow och Russel förra kvällen gått skrifvån. Enligt vad han kan minnas, var Biggs vän icke närvarande, då de först komo till Biggs bostad, utan denne kom senare. Under samvaron i Biggs våning samtalade de om varjehanda saker. Bristow kan ej minnas, att Biggs talade om något arbete för hans räkning denna kväll. Efter cirka en och en halv timme lämnade Bristow och Russel Biggs våning för att gå till hotellet och dansa. Det är möjligt, att Biggs vän strax innan kommit till Biggs våning. Bristow och Russel hade dock ej växlat några ord med denne.

Efter denna kväll har han ej sett vare sig Biggs eller dennes vän. Han har ej heller av sina kamrater hört något om det arbete Biggs föreslagit honom och kamraterna, fastän han varit tillsammans med dem så gott som hela tiden.

-8-

Inward:

-10-

Troligen lördagen den 13 april 1940 vid 24-tiden fingo Inward och dennes rumskamrat Short ett besök på sitt rum av en engelsman, som presenterade sig som Biggs, och upp gav att han var evakueringsledare för engelsmännen i Stockholm. I

Biggs sällskap var en person, som uppgav sig heta Tremaine.
Biggs inledde bekantskapen med en förklaring, att det var
roligt att träffas såsom engelsmän, samt inbjödo samtliga
"frivilliga" till sin bostad, där han skulle bjuda på för-
friskningar. Inward samlade nu ihop de "frivilliga", som
voro anträffbara, varefter Biggs, Tremaine och sex "frivilliga"
nämligen Short, Bristow, Reid, Merrells, Martin och Inward
begåvo sig till Biggs bostad vid 9.30-tiden. Bostaden
var belägen någonstades i närheten av Hotell Atlantic. Om-
kring en timme senare gick Bristow tillbaka till hotellet
och hämtade där ytterligare två "frivilliga", nämligen Rus-
sel och Sayce, till Biggs bostad. I närvaro av alla åtta
yttrade Tremaine, att han behövde ett par män för "a risky
job". Alla de åtta besökande förklarade sig villiga att
deltaga, och Tremaine utvalde därefter Sayce, Martin och
Inward. Han sade inte närmare, vad detta arbete skulle
bestå av, men talade om att därest de skulle få "any trouble" -11-
från polisen, skulle legationen icke kunna hjälpa dem.
Som ersättning för hjälpen skulle varje deltagare få 1.000
kronor här och därefter 500 pund vid hemkomsten till Eng-
land. Mr Tremaine lämnade denna kväll icke några detaljer

om arbetet, men bad alla att återkomma nästa kväll till

Biggs.

Följande dag besökte alla åtta enligt överenskomst Biggs bostad. Efter en stund avlägsnade sig fem av dem och endast Inward, Sayce och Martin stannade kvar tillsammans med Tremaine och Biggs. Därefter började Tremaine lämna närmare instruktioner angående det arbete, som skulle utföras. Vid det första besöket gissade Inward och hans kamrater, att Tremaine och Biggs tillhörde Secret Service, men Tremaine och Biggs lämnade intet besked härom.

-13-

Martin:

-14-

Någon dag efter ankomsten till Stockholm fingo de besök å hotell Atlantic av en man, som sade sig vara engelsman och presenterade sig vid namnet Biggs. I sällskap hade Biggs en annan man, som han presenterade som en vän. Vännens namn kan Martin nu ej erinra sig. Biggs inbjöd Martin och hans kamrater att komma hem till Biggs bostad och få några drinker. Martin och hans kamrater accepterade, och vid 11-

-15-

tiden på kvällen begåvo de sig i Biggs och dennes väns säll-

skap till Biggs bostad troligen i nr 10 Blasieholmstorg.

Under besöket i Biggs bostad samtalade de om varjehanda ting. Till slut talade Biggs om, att han och hans vän voro "secret service-män" och frågade, om Martin och hans kamrater ville utföra ett arbete för dem. De skulle få betalt för ~~updraget~~ ^{arbetet}. Biggs nämnde en stor summa, som han nu ej kan erinra sig. De voro alla villiga åtaga sig uppdraget, men då inte alla erfordrades, pekade Biggs vän ut Martin, Sayce och Inward och bad dem stanna kvar litet efter de andra kamraterna. Då de andra gått, överenskom det, varest och vilken tidpunkt de senare skulle sammanträffa. Någon tid efteråt sammanträffade Martin och hans samtliga kamrater ånyo med Biggs och dennes vän i Biggs bostad, varvid Martin, Sayce och Inward i likhet med föregående gång stannade kvar efter det de övriga kamraterna gått. Biggs vän, vars namn Martin uppfattade såsom Tremaine eller något liknande, talade då om för dem, att de skulle företaga en biltur till en speciell plats för att rekognoscera, enär de skulle göra något, som kunde göra att kriget slutade sex månader tidigare än annars. Han förklarade dock icke närmare, vad som skulle göras.

.....

En av kvällarna den 9 eller 10 april, då han tillsammans med sina kamrater bodde på Hotell Atlantic, kom en av hans kamrater upp till honom och Martin, vilka lågo i samma rum och sovo. Han omtalade, att det var ett par engelsmän, vilka ville inbjuda samtliga engelska frivilliga, som bodde å hotellet, till en drink hemma hos sig. En av dem sade sig vara evakueringschef för i denna del av staden boende undersåtar, och han ville därför lära känna dem. Hans namn var Biggs. Merrells, Martin, Reid, Bristow, Inward och Short följde genast med Biggs hem. Men sedan gick Bristow och Merrells tillbaka och hämtade Sayce och Russells, vilka sålunda även voro hemma hos Biggs. Han bodde ungefär fem minuter från Atlantic hotell vid ett torg. De anlände hem till honom vid halv 24 på natten. Biggs hade även en annan engelsman med sig, vars namn han ej kunde komma ihåg. Under samtalet hemma hos Biggs omtalade både Biggs och den andre, att de arbetade för England i Sverige och frågade samtliga, om dessa ville biträda dem. De omtalade, att nu sedan tyskarna tagit Norge och Danmark skulle de kanske komma

att anfälla Sverige också. Samtliga kamrater insågo, att
männan måste vara engelsmän, men de ville ändå ha legi- -19-
timation för att de verkligen arbetade för England. Detta
kunde eller ville de ej visa, men pojkarna blevo ändå över-
tygade om, att de talade sanning. De sade, att de hade
ett jobb för dem, och att det skulle främja Englands sak.
Alla voro villiga att biträda med, vad de kunde.

.....

Reid:

.....

Samma dag, som de tagit in på Atlantic ringde en -21-
engelsman, som kallade sig Biggs, till hotellet och bad
dem komma och hälsa på i hans bostad. Denna låg i närhe-
ten av Atlantic, men Reids kan icke erinra sig adressen.
Biggs ringde ganska sent till hotellet, så att Reid hade
redan gått till sängs, då en av hans vänner kom in och
meddelade, att de voro bjudna till Biggs. De ankommo till
Biggs bostad vid 23,00-tiden och voro då till antalet åt-
ta, nämligen Reid, Merrells, Martin, Russel, Sayce, Short,
Inward och Bristow. Vid ankomsten talade Biggs först om,
att han av brittiska legationen var utsedd som ledare för

en del av de engelsmän, som bodde i Stockholm, därest det skulle visa sig erforderligt att dessa skulle flytta till England, alltså vid ett eventuellt krigsutbrott. Vidare samtalde de om det allmänna politiska läget och Biggs yttrade bl.a., att de kanske komme att få slåss i Sverige, nämligen om Tyskland skulle falla in här. Då Reid vistade

-22- i Biggs våning en stund, lade han märke till att även en okänd man befann sig i sällskapet. Han hörde aldrig, att Biggs nämnde dennes namn, men detta kan vara möjligt, emå sällskapet var uppdelat på två rum. Denne man började tala om, att det för närvarande icke var möjligt för Reid och hans kamrater att lämna Sverige, och att det kanske skulle bli så att de finge kämpa mot tyskarna här, om Sverige bleve anfallet. Biggs frågade, vilka Reid och hans kamrater ansågo Biggs och dennes vän vara, och en stund därefter talade Biggs om, att de tillhörde brittiska "Secret Service". Reid och hans kamrater ville se något bevis därpå, vartill Biggs vän svarade, att han icke kunde giva dem något bevis på detta. Vidare berättade den sistnämnde, att hans arbete här icke hade något med brittiska legationen att göra samt

att denna icke skulle kunna hjälpa Reid och hans kamrater om dessa skulle få några tråkigheter genom polisen genom att hjälpa honom. Han yttrade därefter ungefär följande:

"Äro några av er villiga att utföra ett arbete för ert land?" Alla svarade ja. "Är det någon, som icke vill vara med?" Alla svarade nej. "Det gäller ett arbete i Sverige, och om det lyckas, komma vi att rädda tusentals engelska liv."

.....

Russel:

-23-

.....

Mellan klockan 23,00 och 24,00 en kväll en av de

-25-

första dagarna, de bodde på hotellet, uppsöktes de där av en engelsman, som sade sig heta Biggs och av engelska legationen vara utsedd till "evacuating officer" i det distrikt, inom vilket de voro boende. Biggs förklarade, att han var förtjust över att träffa ^dlansmännen och inbjöd dem att omedelbart komma till hans bostad "to have a drink". Alla antogo inbjudningen och endast en kort stund efter det Biggs uppsökt dem på hotellet befunno sig Russel och hans

-26-

-27-

sju kamrater, nämligen Inward, Bristow, Sayce, Short, Reid, Merrells och Martin hemma hos Biggs, där de förutom Biggs träffade en annan engelsman, vilken visserligen föreställde sig, men vars namn Russel nu glömt. Ingen annan än de namngivna personerna var närvarande vid tillfället i fråga. Samtalet rörde sig till en början om helt allmänna saker. Strax innan de skände avlögga sig frågade emellertid Biggs eller den andre, om de hade något emot att tjäna litet pengar på ett arbete, som Biggs och den andres hade för dem. De förklarade dock icke, vari arbetet skulle bestå, utan sade endast, att det var ett farligt arbete. Russell och hans kamrater förklarade sig samtliga villiga och Biggs eller den andre pekade då ut Inward, Martin och Sayce samt sade, att dessa tre utvalts för arbetet ifråga. Något om arbetets art yttrades emellertid icke, utan de tre uttagna fingo till-
-26- sägelse, att de senare skulle underrättas närmare i saken.

Kort därefter gingo Bristow och Russel tillbaka till hotellet under det att de övriga stannade ytterligare en stund.

-27-

Sayce:

Troligen den 10 eller 11 april kom en person vid namn -28-
Biggs, engelsman, och sökte upp Sayce och hans kamrater på
hotell Atlantic. Vid detta tillfälle voro åtta av
de tolv, som bodde på hotellet hemma. Detta Biggs besök
hade skett på hotellet på kvällen troligen den 10 april.
Sayce träffade icke Biggs vid detta tillfälle. Han hade,
efter vad han minns, redan gått till sängs. Vid tretiden
på natten kom en av hans kamrater, Bristow, och talade om
för honom, att han var inbjuden att besöka en mr Biggs i -29-
dennes våning. Sayce steg upp och följde med till Biggs
våning. Var denna var belägen, kommer han inte ihåg.
Vid ankomsten till Biggs bostad voro de övriga sex kamra-
terna redan där och där var också en annan man, som före-
ställdes för Sayce såsom Tremaine. I Biggs bostad äto,
drucko och pratade de och hade ^{det/} trevligt. Under natten
sade Tremaine, att han hade ett riskabelt jobb och att han
behövde tre man för att utföra detta jobb. Han uttryckte
sig så, att han hade "a special jobb going on", men han
sade ingenting om, att han på något sätt tillhörde någon
institution eller organisation för utförande av detta "jobb".

Sayce blev förvånad, när han hörde, vad Tremaine sade och tänkte, att Tremaine kanske tillhörde någon hemlig organisation. Tremaine frågade Sayce och hans kamrater, om någon av dem var villig att delta i "jobbet". Han sade vidare, att "jobbet" var riskabelt och att de, som voro villiga att delta, skulle få en summa pengar före utförandet av "jobbet", efter vad Sayce nu kan erinra sig omkring 1.000:- kronor. Om "jobbet" lyckades, skulle varje deltagare efter återkomsten till England erhålla ytterligare 500 £. Alla åtta anmälde sig villiga att delta och Tremaine valde ut tre av dem. Dessa voro Sayce, Inward och Martin. De tre utvalda upmanades att stanna kvar efter det de övriga lämnat Biggs våning.

.....

-32-

Short:

.....

-33-

Troligen på kvällen den 9 april 1940 hade Short gått och lagt sig, och vid 12-tiden på natten hörde han, att någon kom till Inward, som bodde i rummet intill, och pratade med honom. Short steg då upp för att se efter, vem som talade med Inward. Utanför Inwards rum voro då två engelsmän, och den ene presenterade sig som Biggs. Om den andre mannen, som

hette Tremaine, nämnde sitt namn vid detta tillfälle eller om han presenterade sig senare under kvällen, kommer Short icke ihåg. Biggs sade, att han var ledare för ett evakueringsdistrikt för engelsmän inom ett distrikt i Stockholm och att han för den skull sökt upp mekanikerna på deras hotell. Vidare sade han, att han gärna skulle se dem hemma hos sig i sin våning och bjuda dem på en drink, då han inte så ofta träffade engelsmän i Stockholm. Sex av pojkarna följde med Biggs och den andre engelsmannen till Biggs bostad, som var alldeles i närheten av Atlantic Hotell. I Biggs bostad drucko de litet och pratade om upplevelser i Finland och dylikt. Efter ungefär en och en halv timma erinrade sig någon av pojkarna, att det var två pojkar till på Atlantic, och dessa hämtades till Biggs bostad. Under kvällens lopp nämnde Tremaine något om att han hade "a little job going on for England" och frågade, om de, som goda engelsmän, ville hjälpa honom med jobbet. Han nämnde inga detaljer, omvad jobbet bestod i eller var det skulle utföras. Om det skulle lyckas att utföra jobbet, skulle den, som ville delta, erhålla en viss "compensation" vid återkomsten. Det skulle vidare vara en viss risk förbunden med

jobbet. Alla åtta anmälde sig villiga till att hjälpa Tremaine och han valde ut tre av pojkarna. Dessa tre voro Bayce, Martin och Inward. Vid tre å fyra tiden lämnade de fem pojkar, som icke skulle deltaga i jobbet, Biggs våning under det att de övriga tre stannade kvar. Nästa dag, den 10 april, sade någon av pojkarna, vem komer Short inte ihåg, att de voro välkomna till Biggs våning på kvällen "for having a drink". Vid åtta tiden gingo alla åtta till Biggs våning, och, efter vad Short nu kan erinra, kom Tremaine dit ungefär tio minuter senare. Hos Biggs åto de smörgåsar och drucko litet öl och pratade om litet av varje, och efter ett par timmar gingo de fem pojkar, som icke skulle deltaga i jobbet, från Biggs våning under det att de tre andra stannade kvar.

.....

-35-

Biggs och Tremaine nämnde aldrig något om att de tillhörde någon organisation, men Short tänkte för sig själv, att de kanske tillhörde The British Secret Service.

.....

Santliga hållas i förvar i Stockholms stadsrensakningsfängelso.

Stockholm som ovan.

Nils Fahlander "